

Zápisnica
zo zasadnutia interných členov Vedeckej rady Ústavu ekológie lesa SAV Zvolen
konanej dňa 8. 6. 2020

Prítomní: Ing. Milan Barna, PhD., Ing. Peter Ferus, PhD., RNDr. Anton Krištín, DrSc., RNDr. Ján Kulfan, CSc., Mgr. Katarína Pastirčáková, PhD., Ing. Marek Svitok, PhD., Ing. Peter Zach, CSc.

Ospravedlnení: prof. Mgr. Tatiana Kľuvánková, PhD., Mgr. Branislav Schieber, PhD.

Prizvaní: RNDr. Ľubica Ditmarová, PhD.

Program: I. Úvod
II. Prerokovanie dotazníka týkajúceho sa transformácie organizácií SAV
III. Výsledky výkonového financovania
IV. Rôzne
V. Uznesenia
VI. Záver

I. Úvod

Predseda Vedeckej rady ÚEL SAV (VR) Dr. Krištín privítal prítomných interných členov VR, externého člena Dr. Svitka a riaditeľku ústavu Dr. Ditmarovú, pričom zhrnul hlavné body rokovania. Ospravedlnil tiež 2 neprítomných interných členov VR a otvoril zasadnutie VR s odsúhlasením programu všetkými prítomnými.

II. Prerokovanie dotazníka týkajúceho sa transformácie organizácií SAV

Predseda VR požiadal riaditeľku ústavu Dr. Ditmarovú, aby oboznámila prítomných s požiadavkou výboru Snemu SAV o vyplnenie dotazníka súvisiaceho s transformáciou organizácií SAV na verejné výskumné inštitúcie (v.v.i.). Dr. Ditmarová na úvod zhrnula situáciu pred a po neúspešnom transformačnom procese a informovala o obsahu dotazníka, ktorý má pomôcť identifikovať variabilitu očakávaní a obáv organizácií SAV spojených s transformáciou. Dr. Ditmarová vyjadrila svoj názor, že nášmu ústavu vyhovuje príspevková forma a zmena právnej formy na v.v.i. nebude mať pre náš ústav pozitívny prínos. ÚEL SAV nedisponuje významným majetkom, budova vo Zvolene je evidovaná ako prioritný majetok a disponibilita s ním nie je jednoduchá. Otázna je podnikateľská činnosť Arboréta Mlyňany. ÚEL patrí medzi ústavy s pretrvávajúcim deficitom mzdových prostriedkov a jeho personálna štruktúra nie je priaznivá (veľkú časť zamestnancov tvorí technická podpora).

K otázkam v predmetnom dotazníku vyjadril predseda VR svoj názor, že nakoľko náš ústav nie je zameraný viac na aplikovaný výskum (náplňou je 90% základný a 10% aplikovaný výskum), transformáciou zrejme nezískame väčšie výhody. Následne Dr. Krištín otvoril diskusiu k daným otázkam.

Dr. Barna vyslovil obavy, že pre ÚEL bude veľmi náročné získavať finančné prostriedky pre chod ústavu v oblasti, ktorá sa u nás rieši. Aj keď kvalitný stav životného prostredia, ekológia lesa a stav lesných porastov sú žiadané v našej spoločnosti, úspešné podnikanie cez výsledky nášho vedeckého výskumu je skoro nereálne. Navyše v tejto oblasti na Slovensku je rezortný ústav zameraný na aplikačnú sféru pre výskum lesa (NLC - LVÚ).

Dr. Ferus poznamenal, že Arborétum Mlyňany má určitý potenciál pre podnikateľskú činnosť (napr. aj po vybudovaní reštauračného zariadenia a priestorov pre kultúrne aktivity).

Dr. Kulfan zdôraznil dôležitosť ekonomických dopadov transformácie.

Podľa Dr. Ditmarovej bude pozitívnym prínosom flexibilita personálneho manažmentu.

Dr. Zach: V prevládajúcom základnom výskume ÚEL priebežne vykazuje dobrý potenciál získavať domáce a zahraničné granty v celom profile svojej činnosti; v aplikovanom výskume v niektorých činnostiach (napr. ochrana verejnej zelene v mestách, rozmnožovanie-propagácia drevín, využitie včelích produktov pri ochrane zdravia človeka). ÚEL nie je výraznejšie prepojený na hospodársku sféru. Nakoľko aktuálne nie je možné predikovať vývoj stavu ekonomiky na Slovensku (enormne narastajúci deficit HDP), nie je možné predikovať ani rozvoj spolupráce s hospodárskou sférou. Z tohto dôvodu by sa transformácia ÚEL a rovnako aj ďalších ústavov SAV na v.v.i. mala realizovať až po stabilizácii ekonomickej situácie a so zohľadnením možností jednotlivých ústavov získavať mimorozpočtové prostriedky. Transformácia v ekonomicky destabilizovanej spoločnosti bude riziková pre väčšinu ústavov SAV.

Dr. Schieber zaslal písomné vyjadrenie, kde podčiarkuje, že naše ekologické pracovisko po transformácii nemôže profitovať tak ako pracoviská so silnými aplikačnými výstupmi.

Ak by sme mali zhrnúť stanovisko VR k transformácii ÚEL SAV na v.v.i., tak negatíva transformácie asi prevažujú nad pozitívami.

Pozitíva vidíme pravdepodobne vo väčšej flexibilita pri získavaní a používaní financií, a v správe majetku. Nevýhody, resp. negatíva v prioritnej oblasti nášho výskumu, v Ekológii lesa sú v našich podmienkach viaceré. Sú to napr. obmedzené možnosti získavania financií v spolupráci s hospodárskou praxou. Oblasť lesného hospodárstva (pôdohospodárstva) pokrýva už aplikačne orientovaný rezortný Lesnícky výskumný ústav (NLC), a v rezorte ochrany prírody nemôžeme očakávať finančne zaujímavejšie projekty (resp. objednávky). Z nášho výskumu nevyplývajú výsledky komerčne výhodne využiteľné v praxi a momentálnej ekonomike, hoci majú pre naše životné prostredie veľký význam.

III. Výsledky výkonového financovania

Dr. Ditmarová informovala o výsledkoch výkonového financovania za roky 2018 – 2019, na základe ktorých ústav získal bonifikáciu len 5,43%. ÚEL stále dopláca na nepriaznivý výsledok predchádzajúcej akreditácie, avšak v niektorých posudzovaných parametroch dosahujeme pozitívnejšie výsledky oproti predchádzajúcemu obdobiu (publikácie, zahraničné grantové schémy, domáce granty). Našou slabou stránkou sú citácie a doktorandi po dizertačnej skúške.

Dr. Krišín vyzval, aby riadiaci pracovníci upozornili všetkých vedeckých pracovníkov na dôsledné dodávanie citácií do knižnice Ing. Sládekovej.

IV. Rôzne

Dr. Ditmarová zdôraznila potrebu zlepšiť informovanosť o doktorandskom štúdiu na ÚEL SAV a oslovila Dr. Svitka o spopularizovanie tejto možnosti pre končiacich študentov prostredníctvom webstránky TUZVO. Dr. Svitok súhlasil a poznamenal aj možnosť prijatia viacerých kvalitných uchádzačov na 1 tému, avšak témy sa musia rozlíšiť do času vykonania dizertačnej skúšky. Toho času sú prihlásení 3 uchádzači na doktorandské štúdium na ÚEL SAV (Zach – 2 uchádzači, Jakuš – 1 uchádzač).

Dr. Barna rozvinul diskusiu vo veci hlavného autorstva publikácií. V kontexte danej diskusie p. riaditeľka po skončení zasadnutia VR telefonicky oslovila prof. Marholda - podpredsedu

pre II. oddelenie vied SAV ako SAV vníma pozície autorov vedeckých publikácií z pohľadu hodnotenia i z pohľadu uznávania. Prof. Marhold povedal, že z pohľadu výkonového hodnotenia SAV uznáva dve pozície - 1. autora publikácie a korešpondenčného autora. Posledná pozícia v autorskom kolektíve je vnímaná najmä z pohľadu honoru, no v mnohých odboroch biologického a ekologického zamerania sa vníma tiež ako hlavné autorstvo.

V. Uznesenia

- Stanovisko k dotazníkovým otázkam doručí VR vedeniu ústavu do 10. 6. 2020.
- Na základe nízkeho počtu evidovaných citácií riadiaci pracovníci upozornia všetkých vedeckých pracovníkov na dôslednejšie evidovanie a dodávanie citácií do knižnice Ing. Sládekovej.

VI. Záver

Predseda VR poďakoval prítomným za aktívnu účasť na rokovaní VR a schôdzu ukončil.

Zvolen 8. 6. 2020

Zapísala: Mgr. Katarína Pastirčáková, PhD.

Overil: RNDr. Anton Krištín, DrSc.

